

6. Президент Германии: порядок избрания, полномочия, прекращение полномочий - [Электронный ресурс] / Режим доступа: http://studopedia.ru/8_201778_prezident-germanii-poryadok-izbraniya-polnomochiya-prekrashchenie-polnomochiy.htm .

7. Бесчастный В. М. Конституционное (государственное) право зарубежных стран / В. М. Бесчастный - [Электронный ресурс] / Режим доступа: http://uchebnikonline.com/pravo/konstitutsiyne_derzhavne_pravo_zarubizhnih_krayin_-_beschastniy_vm/derzhavi.htm .

Стопа В., Сімененкова І.

ПОЛІТИЧНИЙ РЕЖИМ В США

У статті проаналізовано політичні особливості режиму США. Було виділено головні функції даного режиму та зазначено переваги і недоліки федерації. Дійшли висновку, що державний механізм в США впродовж двох століть функціонує стійко, без яких-небудь кардинальних потрясінь.

Ключові слова: США, політичний режим, федерація, держава, влада.

Актуальність проблеми. Безумовно, американський політичний режим вартий уваги, адже це вже давно встановлений та перевірений часом непорушний лад. А, оскільки, переймати позитивний досвід необхідно з метою удосконалення власної політичної системи, то цю тему можна вважати особливо актуальною для України.

Мета. Розкрити сутність політичного режиму США та описати недоліки і переваги даного режиму.

Історіографія. Дана тема досліджена Лазоренко О.В., Лазоренко О.О., Миколенко Д. В., Дудко І.

Сполучені Штати Америки - найбільша світова держава з розвиненою демократичною державністю і міцними правовими традиціями. Джерелом конституційного права цієї країни на федеральному рівні виступають Конституція, закони і резолюції Конгресу, нормативні правові акти Президента, рішення Верховного суду, деякі звичаї. Аналогічні джерела утворюють конституційні системи штатів.

Згідно конституції США, яка була прийнята в 1787 році Америка є федеративною республікою. До її складу входять 50 штатів і федеральний округ Колумбія. У кожного штату є своя конституція, губернатор і законодавчі збори. Державна влада в США належить Федеральному уряду, яке складається з законодавчих, виконавчих і судових органів. Протягом історії країни до Конституції було внесено 27 поправок, причому найперші десять були внесені одночасно, отримавши назву «Біль про права». Решта 17 поправок вносилися окремо. Остання, зроблена в 1992 році, передбачала введення додаткових конституційних обмежень для підвищення оплати праці членів Конгресу. Жодна з поправок не передбачала зміни форми правління в країні. Три поправки (1933, 1951 і 1967 років) стосувалися термінів перебування при владі президента, віце-президента і членів Конгресу.

США - демократична, федеративна правова, світська держава з республіканською формою правління і поділом влади. Конституція США

прийнята від імені народу. На чолі держави і уряду стоїть президент, який обирається всенародно на чотирирічний термін. При цьому глава уряду не може перебувати при владі більше двох термінів. Президент є верховним головнокомандуючим збройних сил США. У його повноваження входить призначення вищих посадових осіб, участь у формуванні законодавчої бази та видання президентських указів. Президентом може стати будь-який громадянин США, народжений на американській території і не молодший 35 років. Аналогічні вимоги стосуються віце-президента, який обирається спільно з президентом. Кандидати в члени адміністрації, а також послі пропонуються Президентом і затверджуються Сенатом. Президент в парі з Віце-президентом обирається кожні чотири роки за допомогою так званої Колегії виборців, до якої входять 538 чоловік.

Демократичним шляхом формуються виконавча і судова влади. Виконавчою владою наділені віце-президент і кабінет міністрів. Законодавча влада належить Конгресу США, який складається з Сенату і Палати представників. Від кожного штату обираються по 2 представники в Сенат. Палата представників складається з 435 конгресменів, які переобираються кожні 2 роки. Головою Палати представників є Спікер. Натомість 100 сенаторів обираються на 6 років, але розбиті на 3 групи, за рахунок чого кожні два роки переобирається третина верхньої палати. Формальним головою Сенату є Віце-президент США, хоча реальним керівником є голова демократичної більшості палати.

Політичний режим США спрямований на здійснення державної влади правовими методами відповідно до прийнятими законами і конституцією, а громадяни наділені правами брати участь в управлінні країною через обраних представників. У Конгресі представники двох партій: демократичної і республіканської змушені шукати компроміс, приймаючи закони.

Вищою судовою владою в Америці наділений Верховний суд, який може скасувати укази президента і визнати ухвалені закони недійсними. До його складу входять 9 суддів, які пропонуються Президентом і на довічний термін затверджуються Сенатом. Нинішній голова Верховного Суду Дж. Робертс - молодший був обраний до Верховного Суду у вересні 2005 р.

Основною діяльністю Верховного суду є розгляд апеляцій до судових позовів. Також у разі виникнення розбіжностей між гілками влади Верховний суд вирішує дані суперечки. Варто відзначити, що кандидатура на посаду головного судді пропонується президентом, а сенат повинен її затвердити. Крім суддів Верховного суду, президент пропонує, а Сенат затверджує федеральних суддів, суддів апеляційних судів та окружних суддів.

Сполучені Штати Америки дотримуються демократичного принципу управління, яке передбачає народовладдя. Законом суворо обмежені методи примусу, заборонено масове і соціальне насильство. У країні підкреслюється юридичну рівність всіх громадян і визнаються етнічні та соціальні меншини. Згідно з принципами демократії в Америці існує свобода слова і присутні незалежні засоби масової інформації. Також в США немає державної релігії і визнається свобода віросповідання і всіх конфесій. У країні багато релігійних

меншин, але всі в рівній мірі мають доступ до державної служби, дискримінація переслідується.

У країні багатопартійна політична система, виключена монополія на політичну владу і вітаються принципи конкурентної боротьби за владу. Політичний режим Америки спрямований на реалізацію загальнозначущих інтересів громадян США. При цьому дана держава володіє достатніми матеріальними, природними та іншими ресурсами для досягнення своїх цілей.

Тож, варто зазначити переваги та недоліки федерації, як форми державного устрою. Загалом федеративна держава - це стійка нецентралізована форма державного устрою, за якого декілька держав (суб'єктів федерації), не втрачаючи державного суверенітету, об'єднані в одній державі на засадах спільно виробленої конституції та низки домовленостей.

"У федеративній державі центральна і місцеві влади не поряд одна з одною, як це вважала класична теорія розподілу суверенітету, і не одна над одною, як це схильна стверджувати унітарна теорія, а одна в одній. У федеральному союзі центральний і місцевий уряди повинні бути не протиставлені один одному, а примирені у вищій єдності" (А. Яценко, український державознавець ХХст.)

Ознаки федеративної держави:

- єдині територія, збройні сили, грошова система;
- писана конституція, яка чітко регламентує і гарантує розподіл влади;
- двопалатний парламент, у якому одна палата представляє весь народ, а друга - суб'єкти федерації;
- додаткове представництво найдрібніших складових у федеральній палаті;
- суб'єкти федерації беруть участь у процесі внесення змін до загальнодержавного законодавства, а своє законодавство змінюють одноосібно;
- нецентралізована влада, тобто розподілена влада;
- відсутність єдиного центру;
- функціонування двох і більше державних і офіційних мов;
- класична федерація не має столиці, а лише місце перебування уряду.

Майже всі ці риси притаманні формі правління США, проте надати чітку оцінку перевагам і недолікам федерації дуже важко через суперечливий характер явищ, які виникають за даної форми устрою.

Чинники, які надають явні переваги федеративним утворенням:

- відкритість федерації;
- практична неможливість тиску «центру» на республіки в тих питаннях, які їм здаються принципово важливими, що сприяє розвитку демократії самоврядування і проявам ініціативи на місцях;
- правовий демократичний і плюралістичний характер.

Чинники, що потрібно віднести до недоліків:

- нецентралізація несе в собі потенційну загрозу конфлікту владних структур, зокрема між спільним федеральним урядом і урядами суб'єктів федерації;

▪ поступально-узгоджувальний характер федерації може нести за собою труднощі управління такою державою, тому що позиція республік або регіонів може бути різною з деяких важливих питань

▪ нерівномірний розвиток частин федерації через різний економічний потенціал.

Таким чином, політичний режим США має основним завданням не поширення суб'єктами абсолютно протилежної одне одному культурн, економічної чи національної політики, а для консолідації на рівних умовах та викоріненню культурних протиріч. Демократичний політичний режим має свої переваги та недоліки такі як, нецентралізація, що сприяє саморегуляції та самостійності з одного боку, а з іншого несе загрозу конфлікту між членами федерації, розвинений плюралізм може призвести до труднощів керування такою державою.

Список використаної літератури:

1. Миколенко Д. В. Політичні системи та режими країн Європи та Америки новітнього часу : Тематичний план і методичні рекомендації до спеціального курсу для студентів історичного факультету / Д. В. Миколенко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 36 с.

2. Дудко І. Держдепартамент і держсекретар в системі зовнішньополітичного механізму США/ І. Дудко //Політичний менеджмент. - 2006. - № 5. - С. 145-153.

3. Лазоренко О.В., Лазоренко О.О. Політичні режими: нормативний підхід // Генеза. – 1996. – №1(4). – С. 235–244.

4. Шаповал В.М. Державний лад країн світу. – К.: Український Центр правничих студій, 1999. – 320 с.

5. Шипунов Г. Категорія “політичний режим”: суть та основні підходи щодо визначення / Геннадій Шипунов // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку : [збірник наукових праць] / Національний університет "Львівська політехніка" [та інші]. – Львів : Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2006. – Випуск 18. – С. 235–242.

6. Ковальов П. Взаємовідносини США з політичними структурами Євросоюзу/ П. Ковальов //Політичний менеджмент. - 2004. - №6(9). - С.138-150.

7. Лапшин С.А. Політологія: навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) / ред. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016 р. – 403 с.

8. Афонін Е. Всеваддя політичних партій як загроза демократизації держави/ Е. Афонін //Політичний менеджмент. - 2007. - № 4. - С. 48-54.

Грушко О., Демченко Ю.

КОНСТИТУЦІЙНА МОНАРХІЯ В АНГЛІЇ

У статті, на основі здійсненого аналізу літератури, розглянуто основні особливості форми державного правління – конституційної монархії, висвітлено способи формування, організації вищих органів державної влади, політико-правовий статус глави держави.

Ключові слова: форма державного правління, конституційна монархія.

Формування політичних систем у країнах Західної Європи відбувалося протягом тривалого історичного періоду; такий процес продовжується і